
Dokument na schôdzu

A8-0234/2017

26.6.2017

SPRÁVA

o správe Komisie o Turecku za rok 2016
(2016/2308(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajkyňa: Kati Piri

OBSAH

	Strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE	15
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	16

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o správe Komisie o Turecku za rok 2016 (2016/2308(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia, najmä uznesenia z 24. novembra 2016 o vzťahoch medzi EÚ a Tureckom¹ a z 27. októbra 2016 o situácii novinárov v Turecku²,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. novembra 2014 o tureckých opatreniach vyvolávajúcich napätie vo výhradnej hospodárskej zóne Cypru³ a svoje uznesenie z 15. apríla 2015 o 100. výročí genocídy Arménov⁴,
- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 9. novembra 2016 o politike rozširovania EÚ (COM(2016)0715) a na správu o Turecku za rok 2016 (SWD(2016)0366),
- so zreteľom na závery predsedníctva z 13. decembra 2016 a na predchádzajúce príslušné závery Rady a Európskej rady,
- so zreteľom na rokovací rámec pre Turecko z 3. októbra 2005, najmä na jeho odsek 5 zásad, ktorými sa rokovania riadia,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady 2008/157/ES z 18. februára 2008 o zásadách, prioritách a podmienkach obsiahnutých v prístupovom partnerstve s Tureckou republikou (ďalej len „prístupové partnerstvo“)⁵ a na predchádzajúce rozhodnutia Rady o prístupovom partnerstve z rokov 2001, 2003 a 2006,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie v nadväznosti na samit EÚ a Turecka, ktorý sa konal 29. novembra 2015, a na akčný plán EÚ a Turecka,
- so zreteľom na vyhlásenie vydané Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi 21. septembra 2005 vrátane ustanovenia, že uznanie všetkými členskými štátmi je nevyhnutnou súčasťou rokovaní, a na to, že Turecko musí plne a účinne vykonávať dodatkový protokol k Ankarskej dohode vo vzťahu k všetkým členským štátom tým, že odstráni všetky prekážky slobodného pohybu tovaru bez predsudkov a diskriminácie,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na článok 46 Európskeho dohovoru o ľudských právach (EDLP), v ktorom sa uvádza, že zmluvné strany sa zaväzujú dodržiavať a plniť konečné rozsudky

---

¹ Prijaté texty, P8_TA(2016)0450.

² Prijaté texty, P8_TA(2016)0423.

³ Ú. v. EÚ C 285, 5.8.2016, s. 11.

⁴ Ú. v. EÚ C 328, 6.9.2016, s. 2.

⁵ Ú. v. EÚ L 51, 26.2.2008, s. 4.

Európskeho súdu pre ľudské práva vo všetkých konaniach, ktorých sú účastníkmi,

- so zreteľom na stanoviská Benátskej komisie Rady Európy, najmä na stanoviská z 10. – 11. marca 2017 o zmenách ústavy, ktoré sa majú predložiť na schválenie v národnom referende, o opatreniach ustanovených v nedávnych mimoriadnych dekrétach týkajúcich sa slobody médií a o povinnostiach, právomociach a fungovaní trestno-mierového sudcovstva, z 9. – 10. decembra 2016 o mimoriadnych dekrétach č. 667 – 676 prijatých po neúspešnom prevrate z 15. júla 2016, a zo 14. – 15. októbra 2016 o pozastavení druhého odseku článku 83 ústavy (parlamentná nedotknuteľnosť),
- so zreteľom na vyhlásenie komisára Rady Európy pre ľudské práva z 26. júla 2016 o opatreniach prijatých počas výnimočného stavu v Turecku,
- so zreteľom na vyhlásenie EÚ a Turecka z 18. marca 2016,
- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade z 2. marca 2017 o prvej výročnej správe o nástroji pre utečencov v Turecku (COM(2017)0130) a na piatu správu Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade z 2. marca 2017 o pokroku dosiahnutom vo vykonávaní vyhlásenia EÚ a Turecka (COM(2017)0204),
- so zreteľom na skutočnosť, že Turecko sa zaviazalo k splneniu kodanských kritérií, primeraným a účinným reformám, dobrým susedským vzťahom a postupnému približovaniu k EÚ, a so zreteľom na skutočnosť, že toto úsilie by sa malo chápať ako príležitosť pre Turecko na posilnenie svojich inštitúcií a pokračovanie jeho procesu demokratizácie a modernizácie,
- so zreteľom na odporúčanie Komisie z 21. decembra 2016 na rozhodnutie Rady, ktorým sa povoľuje začatie rokovaní s Tureckom o dohode o rozšírení rozsahu bilaterálneho preferenčného obchodného vzťahu a o modernizácii colnej únie,
- so zreteľom na skutočnosť, že dodržiavanie právneho štátu, a to predovšetkým vrátane oddelenia právomocí, demokracie, slobody prejavu a médií, ľudských práv, práv menšín a náboženských slobôd, slobody združovania a pokojného protestovania, je základom procesu rokovaní, a to podľa kodanských kritérií členstva v Európskej únii,
- so zreteľom na to, že Turecko je hodnotené v rebríčku Svetového indexu slobody tlače zverejnenom 26. apríla 2017 na 155. mieste, najnižšie vo svojej histórii, a ako jedna z krajín, kde sú novinári najviac vystavení vyhrážaniu, fyzickým útokom a súdnemu obťažovaniu vrátane zadržiavania a trestov odňatia slobody,
- so zreteľom na skutočnosť, že Parlament v novembri 2016 vyzval Komisiu a členské štáty, aby začali dočasné zmrazenie prebiehajúcich prístupových rokovaní s Tureckom, a zaviazal sa preskúmať svoje stanovisko po ukončení neprimeraných opatrení v rámci výnimočného stavu v Turecku, pričom toto preskúmanie bude založené na tom, či právny štát a dodržiavanie ľudských práv boli v krajine obnovené,
- so zreteľom na krízu v Sýrii, úsilie o dosiahnutie prímeria a mierového riešenia a na povinnosti Turecka v záujme posilnenia stability a podpory dobrých susedských vzťahov prostredníctvom intenzívneho úsilia s cieľom vyriešiť otvorené bilaterálne otázky, spory a konflikty so susednými krajinami cez pozemné a námorné hranice a

vzdušný priestor v súlade s medzinárodnými dohovormi vrátane Dohovoru OSN o morskom práve a s Chartou OSN,

- so zreteľom na zapojenie Ruska do konfliktu v Sýrii, vrátane podpory používania chemických zbraní sýrskym vojskom, ktoré Sýriu ešte viac destabilizuje a zvyšuje počet utečencov hľadajúcich ochranu v Turecku a v EÚ,
  - so zreteľom na bezpečnostnú situáciu Turecka, ktorá sa zhoršila vnútorne aj navonok, a na teroristické útoky vykonané v krajine,
  - so zreteľom na skutočnosť, že Turecko je s takmer 3 miliónmi registrovaných utečencov zo Sýrie, z Iraku a Afganistanu hostiteľskou krajinou najväčšej populácie utečencov na svete, podľa Úradu vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR),
  - so zreteľom na hospodársku a finančnú situáciu v Turecku, ktorá je čiastočne spôsobená nedávnou vlnou útokov a politickou nestabilitou, ale aj hlbšími základnými problémami s hospodárstvom,
  - so zreteľom na správu Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR) z februára 2017 o situácii v oblasti ľudských práv v juhovýchodnom Turecku (The human rights situation in South-East Turkey),
  - so zreteľom na to, že je nutné oceniť, ako pohostinné je Turecko voči veľkému počtu utečencov, ktorí v tejto krajine žijú,
  - so zreteľom na vyhlásenie o predbežných zisteniach a záveroch medzinárodnej pozorovateľskej misie pre referendum vydaných 17. apríla 2017,
  - so zreteľom na rezolúciu Parlamentného zhromaždenia Rady Európy č. 2156 z 25. apríla 2017 o fungovaní demokratických inštitúcií v Turecku, ktorej výsledkom bolo opätovné otvorenie procesu monitorovania,
  - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A8-0234/2017),
- A. keďže milióny Turkov a ľudí tureckého pôvodu už desaťročia žijú v členských štátoch EÚ a prispievajú k ich prosperite,

Úvod

1. zdôrazňuje, že rok 2016 bol pre obyvateľstvo Turecka zložitým rokom v dôsledku pretrvávajúcej vojny v Sýrii, vysokého počtu utečencov, konfliktu na juhozápade, série ohavných teroristických útokov a násilného pokusu o prevrat, pri ktorom bolo zabitých 248 osôb; opakovane potvrdzuje svoje ostré odsúdenie pokusu o prevrat z 15. júla a vyjadruje svoju solidaritu s obyvateľstvom Turecka; uznáva právo a zodpovednosť tureckej vlády, aby prijala opatrenia na postavenie páchatel'ov pred súd, rešpektujúc pri tom zásady právneho štátu a právo na spravodlivý proces;
2. zdôrazňuje však, že opatrenia prijaté v rámci výnimočného stavu mali rozsiahly,

neprimeraný a dlhotrvajúci negatívny vplyv na veľké množstvo bežných občanov, ako aj na ochranu základných slobôd v krajine; odsudzuje kolektívne prepúšťanie štátnych zamestnancov a príslušníkov polície, masovú likvidáciu médií, zatýkanie novinárov, akademikov, sudcov, obhajcov ľudských práv, volených a nevolených činiteľov, príslušníkov bezpečnostných služieb a bežných občanov, zhabanie ich majetku, aktív a pasov, zatvorenie mnohých škôl a univerzít, a zákaz cestovať, ktorý bol uložený tisícom tureckých občanov, a to na základe mimoriadnych dekrétov bez individualizovaných rozhodnutí a bez možnosti včasného súdneho preskúmania; je znepokojený zhabaním majetku, a v niektorých prípadoch znárodnením, tureckých súkromných spoločností a podnikov; vyzýva na okamžité a bezpodmienečné prepustenie všetkých politických väzňov zadržovaných bez dôkazu o ich osobnom zapojení do spáchania trestného činu; vyjadruje v tejto súvislosti poľutovanie nad tým, že výsadné legislatívne právomoci parlamentu boli významne oslabené;

3. zdôrazňuje strategický význam dobrých vzťahov medzi EÚ a Tureckom a vysokú pridanú hodnotu spolupráce pri riešení výziev, ktorým obe strany čelia; uznáva, že Turecko aj EÚ si od začatia prístupových rokovaní v roku 2004 prešli svojim vlastným vnútorným procesom transformácie; vyjadruje poľutovanie nad tým, že prístupové nástroje neboli využité v plnom rozsahu, a že došlo k zhoršeniu v oblasti právneho štátu a ľudských práv, ktoré sú jadrom kodanských kritérií, a nad tým, že v priebehu rokov stratila úplná integrácia Turecka do EÚ podporu verejnosti na oboch stranách; naďalej sa zaväzuje spolupracovať a udržiavať konštruktívny a otvorený dialóg s tureckou vládou s cieľom riešiť spoločné problémy a spoločné priority ako regionálna stabilita, situácia v Sýrii, migrácia a bezpečnosť;
4. berie do úvahy výsledok referenda, ktoré sa konalo 16. apríla 2017 za výnimočného stavu a za okolností, ktoré bránili spravodlivej kampani, ktoré bránili spravodlivej kampani, keďže obe strany nemali rovnaké možnosti a boli narušené práva oponentov ústavnej reformy; vyjadruje vážne znepokojenie nad údajnými nezrovnalosťami a rozsiahlymi volebnými podvodmi identifikovanými v zisteniach pozorovateľskej misie Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe/Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (OBSE/ODIHR) zo 17. apríla 2017, ktoré vyvolávajú vážne pochybnosti o platnosti a legitímnosti výsledku; podporuje nezávislé vyšetrenie všetkých tvrdení v súvislosti s nezrovnalosťami uvedenými vo vyhlásení OBSE/ODHIR; berie na vedomie rozhodnutie Parlamentného zhromaždenia Rady Európy opätovne otvoriť proces monitorovania Turecka;
5. poukazuje na to, že Turecko musí dodržiavať svoje záväzky vyplývajúce z jeho členstva v Rade Európy; vyzýva Turecko, aby naďalej dodržiavalo svoje záväzky člena Rady Európy a zavádzalo ústavné a justičné zmeny a reformy v spolupráci s Benátskou komisiou a podľa jej kritérií;
6. dôrazne odsudzuje opakovane deklarovанú podporu znovuzavedenia trestu smrti, ktorú opätovne vyslovil turecký prezident a viacerí ďalší politici; pripomína, že jednoznačné odmietnutie trestu smrti je základnou požiadavkou členstva v EÚ, a zdôrazňuje, že opätovné zavedenie trestu smrti by bolo porušením medzinárodných záväzkov Turecka, spochybnilo by členstvo Turecka v Rade Európy a viedlo k okamžitému ukončeniu rokovaní o pristúpení k EÚ a predvstupovej pomoci; zdôrazňuje, že ak bude usporiadané referendum o opätovnom zavedení trestu smrti v Turecku, majú členské

štáty právo odmietnuť povoliť uľahčenie tohto hlasovania vo svojich príslušných krajinách;

7. pripomína svoje stanovisko z novembra 2016 k zmrazeniu prístupového procesu s Tureckom;
8. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v súlade s negociačným rámcom okamžite formálne pozastavili prístupové rokovania s Tureckom, ak sa balík ústavných reforiem bude uplatňovať v nezmenenom znení; zdôrazňuje, berúc na vedomie pripomienky Benátskej komisie k ústavnej reforme, že navrhované ústavné zmeny nedodržiavajú základné zásady oddelenia právomocí a nezabezpečujú dostatočnú kontrolu a rovnováhu, a nie sú v súlade s kodanskými kritériami; vyzýva Komisiu, členské štáty a Turecko, aby začali viesť otvorenú a úprimnú diskusiu o oblastiach spoločného záujmu, v ktorých by bolo možné zintenzívnenie spolupráce; zdôrazňuje, že akákoľvek politická angažovanosť medzi EÚ a Tureckom by mala vychádzať z ustanovení o podmienenosti týkajúcich sa dodržiavania demokracie, zásad právneho štátu a základných práv;

Eudské práva a základné slobody

9. s poľutovaním konštatuje, že neprimerané opatrenia prijaté po vyhlásení výnimočného stavu, boli zamerané prostredníctvom zatýkania, prepúšťania, zatýkania a zhabania majetku na tisíce ľudí, ktorí sú údajnými členmi/podporovateľmi Gülenovho hnutia, ale aj na disidentov vo všeobecnosti, a najmä na opozičné politické strany; stále sa čaká na presvedčivé dôkazy, pokiaľ ide o páchatel'ov pokusu o prevrat; dôrazne odsudzuje uväznenie 11 poslancov z Ľudovodemokratickej strany (HDP) vrátane jej spolupredseda Figen Yuksekdagovej a Selahattina Demirtasa, jedného poslanca Republikánskej ľudovej strany (CHP) a 85 kurdských starostov obcí; naliehavo žiada tureckú vládu, aby bezodkladne ukončila výnimočný stav; upozorňuje na zneužívanie protiteroristických opatrení na legalizáciu zásahov proti ľudským právam;
10. vyzýva turecké orgány, aby uskutočnili dôsledné vyšetrovanie obvinení zo závažného zlého zaobchádzania s väzňami, ktoré uviedli viaceré organizácie pre ľudské práva, a vyzýva na plnú zodpovednosť a potrestanie osôb vinných z porušovania ľudských práv; vyjadruje hlboké znepokojenie nad podmienkami zadržavania; žiada okamžité zverejnenie najnovších správ výboru Rady Európy na zabránenie mučeniu a neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu a naliehavo vyzýva turecké orgány, aby umožnili vnútroštátnym a medzinárodným pozorovateľom monitorovanie väzenských zariadení;
11. vyzýva tureckú vládu, aby všetkým osobám, ktorých sa týkajú reštriktívne opatrenia, boli poskytnuté náležité a účinné nápravné prostriedky a súdne preskúmanie v súlade s právnym štátom; zdôrazňuje, že prezumpcia nevinoty je základnou zásadou v akomkoľvek ústavnom štáte; konštatuje, že za výnimočného stavu, ktorý v Turecku platí, nemajú zatknutí občania žiadne právo na právnu pomoc počas prvých piatich dní zadržania, a ľutuje vážne obmedzenia uvalené na prístup zadržaných osôb k právnikom; zdôrazňuje, že od júla 2016 bolo podaných viac ako 100 000 právnych sťažností na Turecký ústavný súd, ktorý sa vyhlásil za nepríslušný vo veciach patriacich pod mimoriadne dekréty; naliehavo vyzýva Turecko, aby revidovalo „vyšetrovaciu komisiu

pre postupy výnimočného stavu“ takým spôsobom, aby sa stala silnou, nezávislou a plne poverenou komisiou, ktorá je schopná zaistiť individuálne prešetrenie všetkých prípadov, efektívne spracovať obrovské množstvo žiadostí, ktoré dostane, a zabezpečiť, aby sa súdne preskúmanie neprimerane nezdržovalo;

12. dôrazne odsudzuje závažné kroky späť a porušenia slobody prejavu a vážne porušenia slobody médií vrátane neprimeraných zákazov médií a sociálnych médií; so znepokojením upozorňuje na zatvorenie približne 170 médií vrátane takmer všetkých médií v kurdskom jazyku a uväznenie viac ako 150 novinárov; zdôrazňuje, že rozhodnutie Turecka o blokovanií prístupu k Wikipédii predstavuje vážny útok na slobodu informácií; berie na vedomie neustále zhoršovanie postavenia Turecka v rebríčku slobody tlače vydávanom organizáciou Reportéri bez hraníc, v ktorom je dnes Turecko na 155. mieste spomedzi 180 krajín; pripomína, že slobodná a pluralitná tlač vrátane slobodného a otvoreného internetu je základnou zložkou každej demokracie, a naliehavo žiada tureckú vládu, aby okamžite prepustila všetkých nezákonne zatknutých novinárov; vyzýva tureckú vládu, aby umožnila bývalému poslancovi Európskeho parlamentu a predsedovi Spoločného parlamentného výboru Joostovi Lagendijkovi vrátiť sa k rodine v Turecku;
13. vyjadruje svoje vážne obavy o neustále sa zhoršujúcu situáciu v juhovýchodnom Turecku, predovšetkým v oblastiach, kde bol zavedený zákaz vychádzania, kde bol na všetkých obyvateľov uvalený kolektívny trest, údajne bolo zabitých v súvislosti s bezpečnostnými operáciami asi 2 000 ľudí, a podľa odhadov bolo asi pol milióna ľudí počas obdobia od júla 2015 do decembra 2016 vysídlených; poznamenáva, že miestni prokurátori stále odmietajú začať vyšetrovania hlásených zabití, a že prístup nezávislých pozorovateľov do oblasti bol zamietnutý; pripomína, že turecká vláda má zodpovednosť za ochranu všetkých svojich občanov, bez ohľadu na ich kultúrny či náboženský pôvod alebo vieru; odsudzuje rozsiahle vyvlastňovanie, a to aj majetku patriaceho obciam a takisto cirkevného majetku, ktoré je porušením práv náboženských menších; je presvedčený o tom, že len spravodlivé politické riešenie kurdskej otázky môže priniesť udržateľnú stabilitu a prosperitu tejto oblasti aj celému Turecku, vyzýva preto obe strany, aby sa vrátili k rokovaciemu stolu; konštatuje, že súborom zákonov vrátane zákona č. 6722 o právnej ochrane bezpečnostných síl zapojených do boja proti teroristickým organizáciám prijatého 23. júna 2016 sa vytvorila atmosféra systematickej beztretnosti bezpečnostných síl;
14. odsudzuje rozhodnutie tureckého parlamentu o protiústavnom zbavení imunity mnohých poslancov vrátane 55 z 59 poslancov strany HDP, čím sa pripravila pôda na zatýkanie opozičných politikov a vážne sa poškodil obraz parlamentu ako demokratickej inštitúcie; zdôrazňuje, že turecké Veľké národné zhromaždenie by malo byť ústrednou inštitúciou tureckej demokracie a malo by rovnocenne zastupovať všetkých občanov; vyjadruje poľutovanie nad vysokým volebným prahom;
15. vyjadruje obavy, že sudcovia a prokurátori sú naďalej pod silným politickým tlakom, a že viac ako 4 000, čo je takmer jedna štvrtina všetkých sudcov, bolo zbavených funkcie alebo zatknutých a ich majetok bol skonfiškovaný; vyzýva Turecko, aby obnovilo a uplatňovalo všetky právne záruky na zabezpečenie úplného dodržiavania nezávislosti súdnictva vrátane zmeny zákona o Vysokej rade sudcov a prokurátorov (HYSK) s cieľom znížiť vplyv výkonnej moci na túto radu; je obzvlášť znepokojený tým, že

inštitúcia „trestno-mierových sudcov“, zriadená v júni 2014 úradujúcou vládou, bola evidentne pretvorená na nástroj na prenasledovanie s cieľom potlačiť opozíciu, ako aj na ovládanie informácií dostupných pre širokú verejnosť;

16. vyjadruje vážne znepokojenie nad nedostatočným dodržiavaním slobody náboženského vyznania, nad diskrimináciou náboženských menšín vrátane kresťanov a alevitov a nad násilím z náboženských dôvodov vrátane verbálnych a fyzických útokov, stigmatizáciou a sociálnym tlakom na školách, a problémami týkajúcimi sa možnosti legálne zriadiť miesto bohoslužby; vyzýva turecké orgány, aby podporovali pozitívne a účinné reformy v oblasti slobody myslenia, svedomia a náboženského vyznania tým, že umožnia náboženským spoločenstvám získať právnu subjektivitu, povolia charitatívnym orgánom zvoliť si vlastné riadiace orgány, odstránia všetky obmedzenia týkajúce sa odbornej prípravy, vymenovania a nástupníctva duchovných, a to v súlade s príslušnými rozsudkami Európskeho súdu pre ľudské práva a odporúčaniami Benátskej komisie, a odstránia všetky formy diskriminácie alebo prekážky založené na náboženstve; vyzýva Turecko, aby rešpektovalo osobitný charakter a význam Ekumenického patriarchátu a uznalo jeho právnu subjektivitu; opakovane vyjadruje potrebu umožniť opätovné otvorenie seminára na ostrove Chalki a odstrániť všetky prekážky jeho riadneho fungovania; je znepokojený nedávnym zabavením kostolov v Diyarbakire, naliehavo preto žiada turecké orgány, aby vážne bojovali proti všetkým prejavom antisemitizmu v spoločnosti;
17. vyzýva Turecko, aby ochraňovalo práva najzraniteľnejších skupín a osôb patriacich k menšinám; vyjadruje poľutovanie nad tým, že pochody osôb LGBTI v Ankare a Istanbule boli už druhý rok za sebou zakázané; vyjadruje vážne znepokojenie v súvislosti s rodovo motivovaným násilím, diskrimináciou, nenávisťnými prejavmi proti menšinám, trestnými činmi z nenávisťi a porušovaním ľudských práv osôb LGBTI; vyzýva Turecko, aby prijalo primerané opatrenia na predchádzanie nenávisťným prejavom alebo trestným činom, ktoré sú zamerané proti menšinám; vyzýva Turecko, aby zosúladiť svoje vnútroštátne právne predpisy s Istanbulským dohovorom Rady Európy, ktorý bol ratifikovaný v roku 2014; víta národnú stratégiu vlády a akčný plán pre Rómov a vyzýva tureckú vládu, aby začala vykonávať stratégiu a zaviedla monitorovací a hodnotiaci mechanizmus; podporuje orgány pri riešení kľúčových prekážok sociálneho začlenenia Rómov; vyzýva Turecko, aby zabezpečilo úplnú rovnosť pre všetkých občanov a riešilo problémy, ktorým čelia príslušníci menšín, najmä pokiaľ ide o vzdelávanie a vlastnícke práva; konštatuje, že v súlade s kodanskými kritériami by menšiny takisto mali mať právo získať vzdelanie vo verejných školách v materinskom jazyku; pripomína dôležitosť vykonávania uznesenia Parlamentného zhromaždenia Rady Európy o ostrovoch Imbros a Tenedos a vyzýva Turecko, aby pomohlo pri repatriácii menšinovým rodinám, ktoré si želajú vrátiť sa na ostrovy; víta otvorenie školy gréckej menšiny na ostrove Imbros, čo predstavuje pozitívny krok;
18. vyzýva tureckú vládu, aby dodržiavala a v plnom rozsahu vykonávala prijaté právne záväzky o ochrane kultúrneho dedičstva, a najmä aby v dobrej viere zostavila súhrnný súpis gréckeho, arménskeho, asýrskeho a iného kultúrneho dedičstva, ktoré bolo v minulom storočí zničené alebo zdevastované; vyzýva Turecko, aby ratifikovalo Dohovor UNESCO z roku 2005 o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, vyzýva Turecko, aby spolupracovalo s príslušnými medzinárodnými organizáciami, najmä s Radou Európy, pri predchádzaní nedovolenému obchodovaniu s ľuďmi a

úmyselnému ničeniu kultúrneho dedičstva a boji proti nim;

19. víta kroky jednotlivých členských štátov, ktoré urýchlili azylové konania pre tureckých občanov prenasledovaných podľa mimoriadnych dekrétov;

Vzťahy EÚ a Turecka

20. vyzýva na prehĺbenie vzťahov EÚ a Turecka v kľúčových oblastiach spoločného záujmu, ako sú boj proti terorizmu, migrácia, energetika, hospodárstvo a obchod, a pripomína, že dialógy a spolupráca by sa mali zachovať a podporovať; je presvedčený, že spolupráca EÚ a Turecka v týchto oblastiach je investíciou do stability a prosperity Turecka aj EÚ, ak je založená na rešpektovaní záväzkov v oblasti základných práv a základných slobôd oboma stranami; je presvedčený, že spolupráca medzi členmi občianskej spoločnosti má kľúčový význam a naliehavo vyzýva na zintenzívnenie týchto kontaktov;
21. vyzýva Turecko, aby ďalej zosúladiť svoju zahraničnú politiku s politikou EÚ; požaduje užšiu spoluprácu a koordináciu výziev v oblasti zahraničnej politiky medzi EÚ a Tureckom; zastáva názor, že by vo vhodných prípadoch bolo vhodné pozvať tureckého ministra zahraničných vecí na zasadnutia Rady pre zahraničné veci; odporúča, aby Rada naliehavo pozvala tureckú vládu na samit, aby sa prerokovali súčasné vzťahy EÚ a Turecka;
22. domnieva sa, že posilnenie obchodných vzťahov by mohlo priniesť konkrétne výhody pre občanov Turecka a EÚ, a preto, vzhľadom na súčasné nedostatky colnej únie, podporuje návrh Komisie na začatie rokovaní o zlepšení colnej únie; pripomína, že EÚ je najväčším obchodným partnerom Turecka, a že dve tretiny priamych zahraničných investícií v Turecku pochádzajú z členských štátov EÚ; okrem toho, zdôrazňuje hospodársky význam Turecka ako rastového trhu pre EÚ; pokladá zapojenie sociálnych partnerov do rokovaní za rozhodujúce; vyzýva Komisiu, aby do aktualizovanej colnej únie medzi Tureckom a EÚ začlenila doložku o ľudských právach a základných slobodách, čím sa ľudské práva a základné slobody stanú hlavnou podmienkou; pripomína, že colná únia môže dosiahnuť svoj plný potenciál len v prípade, že Turecko bude v plnej miere vykonávať dodatkový protokol vo vzťahu ku všetkým členským štátom; berie na vedomie záver Komisie, že k stimulácii ďalšej obchodnej integrácie s EÚ by došlo v prípade, keby Turecko odstránilo prekážky pre fungovanie colnej únie;
23. konštatuje, že liberalizácia vízového režimu má rozhodujúci význam pre turecké obyvateľstvo, najmä pre podnikateľov, ale aj pre milióny ľudí s tureckým pôvodom v EÚ a posilní medziludské kontakty; podporuje tureckú vládu pri splnení posledného nevyriešených kritérií uvedených v pláne na liberalizáciu vízového režimu; zdôrazňuje, že revízia jeho právnych predpisov v oblasti boja proti terorizmu je kľúčovou podmienkou na zaručenie základných práv a slobôd, a že liberalizácia vízového režimu bude možná len vtedy, keď budú splnené všetky kritériá;
24. zdôrazňuje význam boja proti korupcii a pripomína zistenia Komisie o tom, že korupcia v mnohých oblastiach pretrváva a je naďalej vážnym problémom; je znepokojený skutočnosťou, že výsledky vyšetrovania, stíhania a odsúdenia v prípadoch korupcie na vysokej úrovni sú stále nedostatočné;

25. vyzýva Komisiu, aby zohľadnila nedávne udalosti v Turecku pri vykonávaní preskúmania v polovici trvania, pokiaľ ide o finančné prostriedky nástroja predvstupovej pomoci (IPA) v roku 2017, a aby pozastavila predvstupové financovanie, ak budú pozastavené prístupové rokovania; žiada Komisiu, aby, v prípade, že sa tento scenár rozvinie, použila tieto finančné prostriedky na priamu podporu tureckej občianskej spoločnosti a utečencov v Turecku, a aby viac investovala do výmenných programov medzi ľuďmi, ako je Erasmus+ pre študentov, akademických pracovníkov a novinárov;
26. čo najdôraznejšie odsudzuje všetky teroristické útoky v Turecku a stojí pevne pri tureckom obyvateľstve v našom spoločnom boji proti terorizmu; berie na vedomie bilaterálne vzťahy medzi členskými štátmi EÚ a Tureckom v oblasti spolupráce v boji proti terorizmu, a to aj pokiaľ ide o „zahraničných bojovníkov“; zdôrazňuje, že silná spolupráca medzi Europolom a tureckými orgánmi na presadzovanie práva má kľúčový význam pre účinný boj proti terorizmu; opätovne odsudzuje návrat k násiliu zo strany Kurdskej strany pracujúcich (PKK), ktorá je na zozname teroristických organizácií EÚ od roku 2002, a vyzýva ju, aby zložila zbrane a používala mierové a zákonné prostriedky na vyjadrenie svojich očakávaní; zdôrazňuje, že mierové riešenie kurdskej otázky je tiež potrebné pre demokratickú budúcnosť Turecka, a dosiahne sa iba zaangažovaním všetkých strán a demokratických síl; žiada o obnovenie rokovaní s cieľom dosiahnuť komplexné a udržateľné riešenie kurdskej otázky; vyzýva členské štáty, aby presadzovali právne predpisy zakazujúce používanie znakov a symbolov organizácií, ktoré sú na zozname teroristických organizácií EÚ;
27. vyzdvihuje zapojenie tureckej vlády a miestnych mimovládnych organizácií a pohostinnosť obyvateľstva pri prijatí približne 3 miliónov utečencov; berie na vedomie vyhlásenie EÚ a Turecka o migrácii a naliehavo žiada členské štáty, aby spustili systém dobrovoľného presídľovania pre najzraniteľnejších utečencov v Turecku; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila dlhodobé investície do utečencov aj ich hostiteľských spoločenstiev v Turecku a primerané využívanie finančných prostriedkov; podporuje tureckú vládu, aby udelila pracovné povolenia a umožnila prístup k zdravotnej starostlivosti pre všetkých sýrskych utečencov, a aby zabezpečila prístup k vzdelaniu pre všetky sýrske deti; vyzýva Ankaru a EÚ, aby pokračovali vo svojom koordinovanom úsilí zameranom na hliadkovanie v Egejskom mori, aby zvýšili úsilie v boji proti prevádzachtvu a aby v plnom rozsahu a účinne uplatňovali dohodu o readmisii medzi EÚ a Tureckom a bilaterálne dohody o readmisii s Bulharskom a Gréckom;
28. dôrazne odsudzuje vyhlásenia prezidenta Erdogana, ktorý obvinil niektorých lídrov EÚ z „nacistických postupov“ a ich občanov, že sú „nacistami.“; poukazuje na to, že pokračovanie takýchto neodôvodnených vyhlásení oslabuje dôveryhodnosť Turecka ako politického partnera, a že jej vývoz jeho vnútorných konfliktov predstavuje hrozbu pre mierové spolunažívanie v spoločnosti v členských štátoch s rozsiahlou komunitou tureckého pôvodu; zdôrazňuje, že turecká vláda sa musí zdržať systematického úsilia mobilizovať turecké komunity v členských štátoch na svoje vlastné účely; so znepokojením upozorňuje na správy o údajnom tlaku na členov tureckej diaspóry, ktorá žije v členských štátoch, a odsudzuje sledovanie občanov s dvojitým občianstvom, ktorí žijú v zahraničí, zo strany tureckých orgánov; je znepokojený odňatím veľkého počtu pasov, v dôsledku čoho príslušné osoby zostávajú bez štátnej príslušnosti v rozpore s Dohovorom OSN z roku 1954 o právnom postavení osôb bez štátnej príslušnosti

a s Dohovorom OSN o redukovaní počtu osôb bez štátnej príslušnosti z roku 1961, a údajným odmietaním poskytovania služieb tureckými konzulátmi mnohým tureckým občanom;

29. pripomína dôležitosť dobrých susedských vzťahov; v tejto súvislosti vyzýva Turecko, aby v súlade s ustanoveniami Charty OSN a medzinárodným právom zvýšilo úsilie o vyriešenie otvorených bilaterálnych otázok vrátane nevyriešených právnych záväzkov a sporov s jeho bezprostrednými susedmi týkajúcich sa pozemných a námorných hraníc a vzdušného priestoru; vyzýva tureckú vládu, aby podpísala a ratifikovala Dohovor OSN o morskom práve (UNCLOS); naliehavo vyzýva tureckú vládu, aby ukončila opakované narušenie gréckeho vzdušného priestoru a pobrežných vôd, a rešpektovala územnú celistvosť a suverenitu všetkých susedov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že hrozba *casus belli* vyhlásená Veľkým národným zhromaždením Turecka proti Grécku doteraz nebola odvolaná;
30. vyzýva Turecko a Arménsko, aby pracovali na normalizácii vzájomných vzťahov; zdôrazňuje, že otvorenie turecko-arménskych hraníc by mohlo viesť k zlepšeniu vzťahov, s osobitným dôrazom na cezhraničnú spoluprácu a hospodársku integráciu;
31. vyzýva tureckú vládu, aby zastavila svoje plány na výstavbu jadrovej elektrárne v Akkuyu; poukazuje na to, že plánovaná lokalita sa nachádza v regióne s výskytom silných zemetrasení, a preto predstavuje vážnu hrozbu nielen pre Turecko, ale aj pre Stredozemie; žiada preto tureckú vládu, aby sa pripojila k dohovoru z Espoo, ktorý zaväzuje zmluvné strany, aby sa navzájom informovali a radili o zvažovaných veľkých projektoch, ktoré by mohli mať podstatný nepriaznivý cezhraničný vplyv na životné prostredie; na tento účel žiada tureckú vládu, aby spolupracovala s vládami svojich susedných krajín, ako je Grécko a Cyprus, v priebehu ďalšieho vývoja situácie týkajúcej sa projektu Akkuyu alebo aby s nimi aspoň konzultovala;
32. zdôrazňuje, že riešenie cyperskej otázky by malo pozitívny vplyv na celý región, čo by bolo prínosom predovšetkým pre gréckych aj tureckých Cyperčanov; víta spoločné vyhlásenie z 11. februára 2014 ako základ na urovanie sporu a vyjadruje pochvalu vedúcim predstaviteľom komunít gréckych Cyperčanov a tureckých Cyperčanov za dosiahnutie významného pokroku pri rozhovoroch o urovaní konfliktu; víta dohodu oboch vedúcich predstaviteľov o sérii opatrení na budovanie dôvery a vyzýva na ich vykonanie; víta výmenu uprednostňovaných máp, ktorá je doteraz bezprecedentná, a prvú konferenciu o Cyprus, ktorá sa konala v Ženeve za účasti ručiteľských mocností a EÚ, a podporuje pokračovanie s cieľom dosiahnuť vzájomne prijateľnú dohodu o kapitole týkajúcej sa bezpečnosti a záruk; podporuje spravodlivé, komplexné a realizovateľné riešenie na základe bikomunálnej, bizonálnej federácie s politickou rovnosťou, jednotnou medzinárodnou právnou subjektivitou, jednotnou zvrchovanosťou a jednotným občianstvom s politickou rovnosťou medzi dvomi komunitami v súlade s príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN, medzinárodným právom, *aquis EÚ* a na základe dodržiavania zásad, na ktorej je založená Únia; víta zintenzívnené odhodlanie zúčastnených strán dosiahnuť riešenie cyperskej otázky; očakáva od Turecka, že preukáže aktívnu podporu urýchleného a úspešného ukončenia rokovaní, a opakovane potvrdzuje, že jeho záväzok a prínos ku komplexnému riešeniu zostáva rozhodujúci; vyzýva všetky zúčastnené strany, aby aktívne podporovali proces rokovaní, prispeli k pozitívnemu výsledku a využili súčasný rámec príležitostí;

naliehavo vyzýva Komisiu, aby využila všetky svoje zdroje na plnú podporu úspešného ukončenie procesu znovuzjednotenia;

33. opakuje svoju výzvu Turecku, aby začalo sťahovať svoje jednotky z Cypru, odovzdalo uzavretú časť mesta Famagusta Organizácii Spojených národov v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN (BR OSN) č. 550 (z roku 1984), a aby sa zdržalo krokov, ktoré menia demografickú rovnováhu na ostrove prostredníctvom politiky nelegálnych osád; poznamenáva, že ešte pred nadobudnutím platnosti dohody o urovnaní sa musí dobre pripraviť vykonávanie *acquis* EÚ v budúcom turecko-cyperskom štátnom zriadení; v tejto súvislosti berie na vedomie nepretržité pokračovanie práce bikomunálneho prípravného výboru ad hoc na úrovni EÚ; zaväzuje sa zintenzívniť svoje snahy o zapojenie tureckých Cyperčanov do prípravy na úplné začlenenie do EÚ, a vyzýva Komisiu, aby urobila to isté; vyjadruje pochvalu dôležitej práci Výboru pre nezvestné osoby (CMP), ktorý sa zaoberá pátraním po nezvestných gréckych aj tureckých Cyperčanoch, a víta zlepšenie prístupu do všetkých významných miest vrátane vojenských priestorov; vyzýva Turecko, aby Výboru pre nezvestné osoby pomáhal poskytovaním informácií zo svojich vojenských archívov; žiada, aby sa venovala osobitná pozornosť práci Výboru pre nezvestné osoby, a v tomto smere víta vymenovanie stáleho spravodajcu Európskeho parlamentu pre nezvestné osoby;
34. uznáva právo Cyperskej republiky uzatvárať dvojstranné dohody týkajúce sa jej výhradnej hospodárskej zóny; opakuje svoju výzvu Turecku, aby dodržiavalo suverénne práva všetkých členských štátov vrátane práv týkajúcich sa prieskumu a ťažby prírodných zdrojov v súlade s *acquis* EÚ a medzinárodným právom; naliehavo vyzýva Turecko, aby sa zapojilo do mierového urovnávania sporov a zdržalo sa akejkolvek hrozby alebo krokov, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na dobré susedské vzťahy;
35. je pevne presvedčený, že len dôveryhodné politické riešenie zabezpečí stabilitu Sýrie a umožní rozhodujúcu porážku IŠ/Da'iš a iných skupín v Sýrii, ktoré OSN označila za teroristické skupiny; opätovne potvrdzuje prednosť ženevského procesu pod vedením OSN; uznáva úsilie vynaložené na stretnutiach v Astane s cieľom obnoviť úplné zastavenie nepriateľských akcií a vytvorenie trojstranného mechanizmu na monitorovanie a zabezpečenie úplného dodržiavania prímeria; naliehavo vyzýva všetky ručiteľské štáty vrátane Turecka, aby splnili svoje záväzky zabezpečiť úplné vykonanie prímeria a dosiahnuť pokrok pri zabezpečovaní úplného neobmedzeného prístupu humanitárnej pomoci pre celú krajinu, zrušenia obliehania a prepustenia všetkých svojvoľne zadržaných osôb, a to najmä žien a detí, v súlade s rezolúciou BR OSN č. 2268; vyzýva Turecko, aby rešpektovalo územnú celistvosť a suverenitu všetkých svojich susedov;
36. žiada o preklad tejto správy do tureckého jazyka;
◦
◦ ◦
37. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokiej predstaviteľke Únie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku a členským štátom.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	20.6.2017
Výsledok záverečného hlasovania	+: 51 -: 3 0: 14
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Bas Belder, Mario Borghezio, Victor Boştinaru, Elmar Brok, James Carver, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Georgios Epitideios, Knut Fleckenstein, Anna Elzbieta Fotyga, Eugen Freund, Iveta Grigule, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Ilhan Kyuchyuk, Ryszard Antoni Legutko, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, Alex Mayer, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Paşcu, Tonino Picula, Kati Piri, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jordi Solé, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Charles Tannock, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Elena Valenciano, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Laima Liucija Andrikienė, Reinhard Bütikofer, Luis de Grandes Pascual, Neena Gill, María Teresa Giménez Barbat, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Marek Jurek, Patricia Lalonde, Javi López, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Igor Šoltes, Renate Sommer, Ernest Urtasun, Marie-Christine Vergiat
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Pál Csáky, Dietmar Köster, Costas Mavrides

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

51	+
ALDE	Petras Auštrevičius, María Teresa Giménez Barbat, Iveta Grigule, Patricia Lalonde, Jozo Radoš, Ivo Vajgl
ECR	Bas Belder, Anna Elżbieta Fotyga, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock, Anders Primdahl Vistisen
PPE	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Laima Liucija Andrikienė, Elmar Brok, Lorenzo Cesa, Pál Csáky, Andrzej Grzyb, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Francisco José Millán Mon, Ramona Nicole Mănescu, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Renate Sommer, Luis de Grandes Pascual, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica
S&D	Francisco Assis, Victor Boștinaru, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Neena Gill, Ana Gomes, Dietmar Köster, Javi López, Andrejs Mamikins, Alex Mayer, Clare Moody, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Kati Piri, Elena Valenciano
VERTS/ALE	Reinhard Bütikofer, Barbara Lochbihler, Tamás Meszerics, Jordi Solé, Ernest Urtasun, Igor Šoltes

3	-
ENF	Mario Borghesio
NI	Georgios Epitideios, Janusz Korwin-Mikke

14	0
ALDE	Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart
ECR	Marek Jurek, Geoffrey Van Orden
EFDD	James Carver
GUE/NGL	Takis Hadjigeorgiou, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat
PPE	Arnaud Danjean
S&D	Nikos Androulakis, Costas Mavrides, Demetris Papadakis

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania